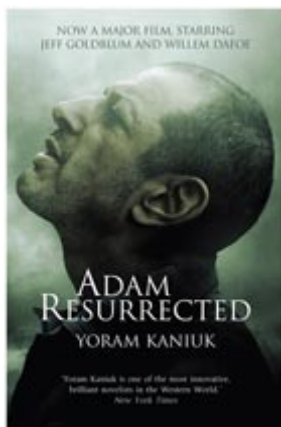

Yoram Kaniuk, Adam Ben Kelev
(Adam, fiu de câine sau „Adam resurrected”)

Recenzie de **Eva Grosz**

Cartea lui Yoram Kaniuk a fost publicată pentru prima oară în 1968.

Tema este viața supraviețuitorilor holocaustului care trăiesc în Israel și efortul lor de a trăi cu rănille adânci pe care le poartă în sine.

Adam Stein, evreu, era considerat până la izbucnirea războiului ca unul din comicii cei mai talentați și celebri din Germania. Era și proprietarul unui circ cu succes.

Klein, comandantul lagărului de exterminare unde a fost deportat Stein, îi ordonă să distreze prizonierii pe ultimul lor drum spre camera de gazare. Printre aceștia sunt și membrii familiei lui Stein. Este de asemenea forțat să servească drept câinele comandantului.

Adam Stein supraviețuiește holocaustului datorită talentului lui de comediant. Ajuns în Israel, este internat într-un spital de psihiatrie din Arad, unde sunt tratați supraviețuitorii ai holocaustului.

La apariția ei, cartea nu a fost primită de publicul israelian cu înțelegere, din cauza aspectului ambivalent tragi-comic și al umorului grotesc. În anul 1968, trauma supraviețuitorilor era încă proaspătă.

Cartea a fost tradusă în 51 de limbi.

În 1993 a fost pusă pe scenă în Israel de Teatrul Ghesher.

În 2009 cartea a fost adaptată pentru cinema într-un film american-german-israelian în regia lui Paul Schrader. Rolul lui Adam Stein a fost interpretat de actorul Jeff Goldblum.

http://www.youtube.com/watch?v=gInw9yi7_ek

Yoram Kaniuk s-a născut în anul 1930, în orașul Tel Aviv din Palestina mandatară, ca fiu al lui Moshe Kaniuk, evreu galițian de cultură germană, originar din Ternopil. Tatăl, pedagog, care emigrase în Palestina din Berlin, îndeplinea funcția de secretar personal al primarului Tel Avivului, Meir Dizengoff și, mai târziu, a fost director al taberei pedagogice Givat Hamorè, iar în anii 1932-1948 și 1950-1962 a fost cel dintâi director administrativ al Muzeului de artă recent înființat la Tel Aviv. Bunicul din partea tatălui fusese profesor și autor de manuale de limba ebraică. Mama scriitorului, originară din Odessa, venise cu familia ei în Palestina în 1909, crescuse în așezarea Neve Tzedek, azi cartier al Tel Avivului, și a lucrat ca profesoară și inspectoare școlară. Ea a fost de asemenea, autoare de cărți pentru copii. Yoram Kaniuk a copilărit în Tel Aviv și a învățat la „Liceul Nou” (Tihon Hadash) din orașul natal. Ca adolescent, el a activat în mișcarea de tineret socialist sionist Hashomer Hatzair.

La 17 ani Kaniuk s-a înrolat ca voluntar în unitățile maritime Palyam (în cadrul Palmahului) în rândurile organizației subterane de apărare evreiești Haganá. A luat parte la războiul arabo - israelian din 1948 fiind rănit la Ierusalim, în luptele de pe Muntele Sion, de către un militar englez aflat în rândurile taberei arabe.

A plecat pentru o vreme în SUA, unde și-a tratat și rana la spitalul Mount Sinai din New York. A fost profund marcat de soarta semenilor săi în Holocaust, mai ales când, în 1948 - 1949 a participat ca membru al echipajului unui vapor, la organizarea emigrării în Palestina a supraviețuitorilor lagărelor de concentrare naziste.

Mai apoi, Kaniuk a studiat pictura la Academia de arte Betzalel din Ierusalim și, cu încurajarea lui Mordehai Ardon, a plecat la Paris pentru a se perfecționa acolo vreme de un an. Chemat de un spirit de aventură, Kaniuk a fost, în continuare, marinar pe un vapor cu care a călătorit în Canada, și de acolo la New York. Tânăr chipeș și cu multiple talente, a rămas în Statele Unite vreme de zece ani, ducând o viață boemă, ocupându-se cu artele frumoase, și cu îndeletniciri ocazionale. O vreme a fost căutător de aur în Mexic, de diamante în Guatemala, a frecventat cazinourile din Las Vegas, s-a aflat în anturajul unor celebrități ca Charlie Parker, Marlon Brando, James Dean etc. Vreme de câțiva ani a fost în relații romantice cu dansatoarea și cântăreața Lee Baker. În cele din urmă s-a hotărât să devină scriitor. În anul 1958 a cunoscut pe Miranda Baker, fiica unei familii aristocrate creștine și în 1961 s-a întors cu ea în Israel. Li

s-au născut două fete. Deoarece, conform cu legile stării civile în vigoare în Israel, care încă mai stabilesc identitatea națională după criteriile dreptului iudaic, în buletin fetele sale nu au fost înscrise ca fiind de naționalitate evreiască, din cauza neconvertirii mamei lor la iudaism, ci ca fiind de „naționalitate americană”. Scriitorul a rămas, vreme de zeci de ani, revoltat față de această stare de lucruri și a reclamat identitatea „israeliană” pentru el și familia sa. A murit în iunie 2013 după o lungă înfruntare cu cancerul. Corpul l-a dedicat științei.

Kaniuk a publicat 17 romane, șapte colecții de povestiri scurte, două culegeri de eseuri și cinci cărți pentru tineret și copii. Cărțile lui au fost publicate în 25 de limbi și a fost onorat cu numeroase distincții.

Wikipedia.ro